

IZABELA WASIK

 <https://orcid.org/0000-0002-0104-7009>

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

„Dziedzictwo prawne. Spotkania naukowe”. Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w roku akademickim 2023/2024

Keywords: Jagiellonian University in Kraków, legal heritage, legal history, scholarly meeting, academic research

Słowa kluczowe: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, dziedzictwo prawne, historia prawa, spotkanie naukowe, badania naukowe

W roku akademickim 2023/2024 już po raz czwarty odbywały się cykliczne spotkania organizowane na Wydziale Prawa i Administracji UJ przez zespół Legal Heritage Lab. Tradycja organizacji tych wydarzeń sięga roku 2020, kiedy to grupa krakowskich historyków prawa, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowiska naukowego, podjęła się organizacji spotkań naukowych poświęconych tematyce dziedzictwa, zapraszając do udziału przedstawicieli nauk społecznych i humanistycznych, tworząc tym samym platformę wymiany myśli pomiędzy naukowcami.

Decyzją organizatorów utrzymano organizację spotkań w formule hybrydowej, z wykorzystaniem platformy MS Teams, tym samym umożliwiając większemu gronu zainteresowanych udział w poszczególnych wydarzeniach. Organizatorami spotkań w roku akademickim 2023/2024 byli dr hab. prof. UJ Maciej Mikuła i dr hab. Jan Halberda, przy wsparciu techniczno-organizacyjnym mgr Izabeli Wasik. Udział w spotkaniach brali przedstawiciele jednostek Uniwersytetu Jagiellońskiego (Wydziału Prawa i Administracji, Wydziałowej Biblioteki Prawniczej), a także Uniwersytetów: im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Gdańskiego, Ekonomicznego w Krakowie, Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Mikołaja Kopernika w Toruniu, Kalifornijskiego w Riverside (USA), Rzeszowskiego, Śląskiego w Katowicach, Szczecińskiego, Warszawskiego, Wrocławskiego, Menedżerskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie oraz Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk, a także członkowie Polskiego Towarzystwa Historii Prawa.

Inauguracyjne spotkanie odbyło się 30 października 2023 r. Referat „Badania nad licytacjami administracyjnymi w Królestwie Polskim do 1866 r. – wyniki prac i perspektywy badawcze” wygłosiła dr Paulina Kamińska (Pracownia Wydawnictw Źródłowych UJ). Prelegentka przedstawiła analizowane zagadnienie, mając w perspektywie aplikowanie o grant naukowy, wskazując między innymi na dotychczasowy stan badań, ważność tematyki, hipotezy badawcze, unaoczniając jednocześnie istniejące luki badawcze. W trakcie dyskusji uczestnicy wymienili uwagi krytyczne na przykład co do ewentualnego problemu rozproszenia źródeł, czasu trwania kwerendy oraz języków, w których zachowały się archiwalia. Ponadto uwypuklono zalety projektu, a funkcje omawianej instytucji analizowano pod kątem rozwoju prawa administracyjnego.

Następne spotkanie nastąpiło 26 lutego 2024 r., a prelegentką była mgr Izabela Wasik (Szkoła Doktorska Nauk Społecznych UJ/ Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa UJ) z referatem „«Teatr mój widzę ogromny...», czyli wpływ Rady Miasta Krakowa na budowę nowego budynku teatru im. Juliusza Słowackiego”. Prelegentka omówiła węzłowe zagadnienia związane z kluczowymi aspektami powstania nowego budynku teatru, jak choćby wybór przyszłej lokalizacji, powołanie w ramach Rady Miasta Krakowa specjalnej komisji i przebieg jej prac, zasad przeprowadzenia konkursu, postępu prac budowlanych, sygnalizując dodatkowo społeczny wydzźwięk i znaczenie otwarcia teatru. W dyskusji wskazano na możliwe nowe pole badawcze, jak rozwój teatrów w Galicji na przełomie XIX i XX w. Pytania dotyczyły także odbioru decyzji dotyczącej powstania nowego budynku teatralnego przez poszczególne grupy społeczne oraz poziomu ówczesnej kultury politycznej.

Podczas trzeciego spotkania 25 marca 2024 r. referat pod tytułem „W kierunku demokratycznej nauki prawa. Dogmatyka, edukacja, postanalizacyjność” wygłosił dr Wojciech Zomerski (Zakład Socjologii Prawa UJ). Uczestnicy zostali zaznajomieni z współczesnymi próbami zidentyfikowania pojęć kryzysu praworządności i kryzysu wiedzy prawniczej. Prelegent przedstawił teoretycznoprawny obraz nauki prawa, osadzając poszczególne koncepcje obecne we współczesnym dyskursie naukowym w szerszym kontekście społecznym. Ważnym elementem wystąpienia było również wskazanie na zagrożenia związane z alienacją prawa i jego kontestacji, a także na przyszłe wyzwania, wśród których na pierwszy plan będzie wysuwać się próba pogodzenia społecznych oczekiwań wobec prawa z faktycznymi możliwościami całego systemu prawnego. W trakcie dyskusji uczestnicy spotkania sporo uwagi poświęcili na próby wskazania i uszeregowania funkcji prawa, zarówno w przeszłości jak i obecnie, jak również zadań i roli historii prawa w procesie kształtowania przyszłych prawników.

Ostatnie spotkanie odbyło się 24 czerwca 2024 r. Referat pod tytułem „W przestrzeń publiczną: drogi emancypacyjne kobiet w Niemczech i Austrii 1848–1933/1934” wygłosiła dr hab. prof. UMK Anna Tarnowska (Katedra Historii Doktryn Polityczno-Prawnych i Prawa Niemieckiego UMK). W swoim wystąpieniu prelegentka wskazała na ramowe zagadnienia związane z procesami emancypacyjnymi w analizowanych krajach, przykładowe regulacje prawne z obszarów prawa wyborczego, pragmatyk służbowych czy dostępu do wykonywania zawodów zaufania publicznego oraz trudności z jakimi wówczas musiały się mierzyć kobiety. Drugą oś wystąpienia stanowiło przedstawienie biografii wybranych kobiet aktywnych w sferze publicznej, a szczególny nacisk położono na biografie pierwszych parlamentarzystek. Dyskusja została poświęcona możliwej realizacji

projektu badawczego dedykowanego tematyce wystąpienia. W pytaniach koncertowano się na zagadnieniach interdyscyplinarności, hipotezami i pytaniami badawczymi, jak również zakresem czasowym i terytorialnym planowego projektu.

Cykl „Dziedzictwo prawne. Spotkania naukowe” kontynuowany będzie w nadchodzącym roku akademickim 2024/2025.